Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. november 2026
(OR. en)

15393/26

Institutsioonidevaheline dokument:
2025/0581 (CNS)

FISC 393
ECOFIN 1419
MI 1132
SAN 768
UD 320

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Eelnõu: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi (EL) 2020/262 toortubaka, tubakatoodete ja tubakatootega seonduvate toodete aktsiisi üldise korra osas – Üldine lähenemisviis

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eesistujariigi kompromisstekst.

2025/0581 (CNS)

Eelnõu

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi (EL) 2020/262 aktsiisi üldise korra osas ja direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) toortubaka, tubakatoodete ja tubakatootega seonduvate toodete osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[1],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[2],
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt ning arvestades
järgmist:

[1] ELT C , , lk .
[2] ELT C , , lk .

(1) Nõukogu direktiiviga (EL) 2020/262[3] on ette nähtud aktsiisi üldine kord, mida kohaldatakse teatavate aktsiisikaupade, sealhulgas nõukogu direktiiviga 2011/64/EL[4] hõlmatud tubakatoodete tarbimise suhtes. Direktiiv 2011/64/EL, millega kehtestati tubakatoodete aktsiisi struktuur ja määrad, asendatakse alates 1. jaanuarist 2028 nõukogu direktiiviga (EL) XX/XXX[5] *[väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta]*. Direktiiv (EL) XX/XXX *[väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta]* hõlmab toortubakat ja mitmeid uusi tooteid, mis on tubakatoodete asendajad ning sisaldavad tubakat või nikotiini. Sellest tulenevalt peaks muutma selliste aktsiisikaupade loetelu, mille suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2020/262, et hõlmata toortubakat ja kõiki eelmainitud tooteid.

---

3 Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

4 Nõukogu 21. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/64/EL tubakatoodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta (ELT L 176, 5.7.2011, lk 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj).

5 Nõukogu direktiiv XX/XXX [*väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta ning ELT viide*].

(1a) Nõukogu direktiivis 2006/112/EÜ[6], millega kehtestatakse ühine käibemaksusüsteem, määratletakse, et kõnealuse direktiivi kohaldamisel käsitatakse aktsiisikaupadena „*...energiatooteid, alkoholi, alkohoolseid jooke ja töödeldud tubakat, nii nagu need on kehtivates ühenduse õigusaktides määratletud...*“[7].

(1b) Kuna nõukogu direktiivi (EL) XX/XXX *[väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta]* kohaldamisala laiendatakse nii, et see hõlmaks eespool nimetatud uusi tooteid, mis sisaldavad tubakat või nikotiini, tuleks muuta direktiivis 2006/112/EÜ sätestatud mõistet „aktsiisikaubad“, et hõlmata lisaks tubakatoodetele ka kõnealused uued tooted.

(2) Et tagada normide eiramise ja võimaliku kõrvalesuunamise avastamine, tuleks toortubaka tarneahela toimingute suhtes kohaldada direktiivis (EL) 2020/262 sätestatud kontrolli- ja liikumisnõudeid. Arvestades koormust, mida see tekitaks väikestele kasvatajatele, ja piiratud pettuseohtu, peaksid liikmesriigid vabastama tubakakasvatajad, nende organisatsioonid ja ühendused nimetatud kontrolli- ja liikumisnõuetest, tingimusel et nad ei osale toortubaka tubakatoodeteks muutmises.

---

6 Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

7 Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 2 lõige 3.

(3) Tagamaks, et nõukogu direktiivis (EL) XX/XXX [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta] sisalduvad uued aktsiisikategooriad integreeritakse nõuetekohaselt direktiivi (EL) 2020/262, tuleks suunistasemetesse lisada uued kategooriad, mis käsitlevad oma tarbeks soetamist füüsiliste isikute poolt.

(4) Kehtivaid suunistasemeid, mida liikmesriigid võivad kehtestada määrates kindlaks, kas soetamine toimub füüsilise isiku poolt oma tarbeks, ei ole pärast nende jõustamist nõukogu direktiiviga 92/12/EMÜ[7] muudetud. Maksupõhine piiriülene kaubandus, mille puhul füüsilised isikud ostavad tubakatooteid teisest liikmesriigist ja toovad need tarbimiseks koju, vähendab tubaka tegelikku hinda. See õõnestab riiklikku rahvatervise poliitikat, mõjutades suitsetajate arvu vähendamiseks tehtavaid jõupingutusi. Sidusrühmad on üksmeelel, et ELi tubaka maksustamise poliitika peaks aitama vähendada liikmesriikide vahelisi maksustamiserinevusi. Seetõttu tuleks siseturu nõuetekohase toimimise toetamiseks ja konkurentsimoonutuste vältimiseks langetada tubakatoodete kehtivaid suunistasemeid.

(5) Peale selle on mõiste „oma tarbeks“ jõustamine osutunud keeruliseks. Direktiivi (EL) 2020/262 täitmise tagamise lihtsustamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik peale komisjoni teavitamist teha erandeid kehtivatest kriteeriumidest, mille alusel tehakse kindlaks, kas aktsiisikaup on mõeldud füüsilise isiku oma tarbeks, ning võtta selle asemel arvesse ühtainsat kriteeriumi, nimelt tubakatoodete ja tubakatootega seonduvate toodete kogust. Selleks peaks liikmesriikidel olema võimalik kehtestada kindlad aktsiisikauba kogused. See võib aidata suurendada ka õiguskindlust nende normide kohaldamisel, mis käsitlevad oma tarbeks soetamist füüsiliste isikute poolt.

---

7 Nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiiv 92/12/EMÜ aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelevalve kohta (EÜT 1992 L 76, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/12/oj).

(5a) Tuleks täpsustada, et tubakatoodetelt ja tubakatootega seonduvatelt toodetelt, mille füüsiline isik on soetanud oma tarbeks ning mille turule laskmine on tarbimisliikmesriigis keelatud, nõutakse aktsiis sisse selles liikmesriigis kooskõlas riigisisese õigusega. Liikmesriikidel on kooskõlas aluslepingutega õigus kohaldada sama põhimõtet seoses direktiivi 2014/40/EL artikli 2 lõikes 8 määratletud toodetega, näiteks suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakaga, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.

(6) Seepärast tuleks direktiivi (EL) 2020/262 ja direktiivi 2006/112/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi (EL) 2020/262 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) nõukogu direktiiviga (EL) XX/XXX* hõlmatud toortubakas, tubakatooted ja tubakatootega seonduvad tooted.“;

* Nõukogu direktiiv (EL) XX/XXX [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiiviga samal päeval vastu võetud nõukogu direktiivi (tubakale ja tubakatootega seonduvatele toodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta) number ja aasta ning ELT viide].“

2. Artikli 32 lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tubaka ja tubakatootega seonduvate toodete puhul:

— sigaretid: 200 tk,

— sigarid või sigarillod: 200 tk,

— suitsetamistubakas, muud tubakatooted: 500 g,

— vesipiibutubakas: 500 g,

— kuumutatav tubakas: 400 tk või 130 g muul kujul,

— elektroonilise sigareti vedelikud: 40 ml,

— nikotiinipadjad, muud nikotiinitooted: 280 g;“.

3. Artiklisse 32 lisatakse lõiked 3a ja 3b:

„3a. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid kehtestada kindlad tubakatoodete ja tubakatootega seonduvate toodete kogused, et teha kindlaks, kas lõikes 1 osutatud aktsiisikaup on füüsilise isiku poolt soetatud oma tarbeks. Välja arvatud sigarettide puhul, ei tohi need kindlad kogused olla lõike 3 punktis a toodud suuniskogustest väiksemad. Sigarettide puhul, ei tohi kindel kogus olla väiksem kui lõike 3 punktis a toodud suuniskogus, mida on suurendatud 50 %.

3b. Liikmesriigid, kes otsustavad lõike 3a kohaselt erandit kasutada, teavitavad sellest eelnevalt komisjoni.

3c. Liikmesriigid võivad ka sätestada, et teises liikmesriigis juba tarbimisse lubatud tubakatoodete ja tubakatootega seonduvate toodete soetamise puhul muutub aktsiis sissenõutavaks liikmesriigis, kus neid tarbitakse, kui nende turule laskmine on tarbimisliikmesriigis keelatud.“

4. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 50a

Tubakakasvatajad, nende organisatsioonid ja ühendused

1. Liikmesriigid jätavad tubakakasvatajad, nende organisatsioonid ja ühendused välja artiklite 14–21, 24–28, 30–31, 33–42 ja 44–47 nõuete täitmisest ja muude toortubaka aktsiisi sissenõutavuse nõuete täitmisest, tingimusel et nad ei osale toortubaka tubakatoodeteks muutmises.

2. Toortubaka laagerdamist või kuivatamist ei käsitata toortubaka tubakatoodeteks muutmisena.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid luua mehhanismi, et kontrollida toortubaka liikumist, valdamist ja ladustamist, mis toimub täielikult nende territooriumil.“

Artikkel 1a

28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, muudetakse järgmiselt.

Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. „Aktsiisikaupadena“ käsitatakse nõukogu direktiivi (EL) 2020/262 artikli 1 lõikes 1 sätestatud tooteid, kuid mitte gaasi, mida tarnitakse maagaasivõrgu kaudu, mis asub ühenduse territooriumil, või sellega ühendatud võrgu kaudu, ega elektrit.“

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad artikli 1 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 30. juunil 2028. Liikmesriigid edastavad kõnealuste sätete teksti viivitamata komisjonile.

   Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. juulist 2028.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste normide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja